

Overweging 17e zondag door het jaar: Schat zoeken

Lezingen: 1 Koningen 3,5.7-12; Matteüs 13,44-52 (of: 44-46)

Zondag 30 juli 2017

Wim Sleddens, osa

Het is de derde achtereenvolgende zondag dat we parabels uit het Evangelie van Matteüs lezen. Ze hebben een belangrijke plaats in het onderricht van Jezus, om hun directheid. Dat wil niet zeggen dat je ze onmiddellijk begrijpt, want tegelijkertijd zijn ze heel compact.

Het geheel wijst erop dat Jezus begaafd was van taal. Vandaag gaat het voor de laatste keer om parabels. We laten de laatste ongelezen, om de twee eerste tot hun recht te laten komen. Want dat zijn eigenlijk juweeltjes.

De eerste gaat over een verborgen schat. Jaren na de oorlog hebben mensen in hun achtertuin nog wel eens een schat gevonden, die tijdens de oorlog daar verstopt was. Ze hadden dat meestal niet zelf gedaan, maar hun ouders. Maar er waren dan geen duidelijke aanwijzingen meer waar de schat was ingegraven. En op een dag komt hij onverwacht toch plotseling te voorschijn.

In de parabel is het waarschijnlijk iemand die op zijn akker aan het ploegen was, en die dan plotseling iets naar boven haalt. Hij kijkt eerst eens even rustig wat het is en merkt tot zijn grote verbazing dat het iets heel kostbaars in handen heeft. Hij hoeft niet na te denken, hij weet onmiddellijk wat hij doet. Die schat is hem alles waard. Hij verkoopt al wat hij heeft, alles, staat er, om die akker te kopen.

Hij hoeft er niet over na te denken, hij hoeft er geen nachtjes over te slapen. Hij weet meteen dat dit het is waar hij naar zocht, en hij weet ook dat hij er alles voor wil geven; en met vreugde, zegt de parabel er nog bij.

En zo vergaat het ook de koopman die op een dag een uitzonderlijk mooie parel ziet. Hij ziet meteen dat het werkelijk een kostbaar kleinood is. En ook zijn besluit is meteen genomen, zonder omwegen: Hij gaat alles verkopen wat hij heeft en koopt die parel.

Zo gaat het met het rijk der hemelen, zegt Jezus. Zoals Jezus zelf er helemaal vol van was, zo kan het ook jou raken. Wie het vindt, heeft geen twijfels meer. Hij weet meteen dat dit het is waar hij naar zocht. Dat dit het antwoord is op zijn diepste en meest echte aspiraties. Dat dit rijk van God het echte antwoord is op je vragen. Dat dit rijk van God, als je het eenmaal hebt gezien - en je ziet het met je hart - als je het eenmaal hebt gezien, het je nooit meer los zal laten. 'Vuur ben ik komen brengen, op

aarde, en wat zou ik willen dat het brandt.' Dat zei Jezus, in wie God in al zijn volheid leefde, en leeft.

Wat deze twee korte parabels bedoelen, dat je geraakt wordt en alles opgeeft, is dat iets dat zich afspeelt in een paar uur, of in een dag? Ik denk dat deze parabels daar geen uitleg over geven. Het gaat meer om de diepte van het geraakt worden. Dat lees ik in de eerste parabel, als er staat: In zijn vreugde besloot hij alles te verkopen wat hij had... Ik denk dat het er om gaat dat je in je eigen hart leest, voelt, dat je op een nieuwe manier bent aangeraakt, een aanraking die je niet meer kwijt zult raken. En dat je zo diep wordt aangeraakt, dat je op een nieuwe, op een diepere manier in het leven gaat staan. De aanraking krijgt vorm in wie je bent en hoe je leeft.

Augustinus bekent in zijn *Belijdenissen* dat hij als student er eigenlijk een beetje op los leefde. Daar was hij zelf niet gelukkig mee, maar hij deed ook niets om daar verandering in te brengen. Tot een boek dat hij voor zijn studie las, zijn hele leven opeens volledig op zijn kop zette. Het boek had hem geraakt. En ook al veranderde hij zijn leven niet, hij wist dat hij die aanraking nooit meer kwijt zou worden. Als hij er twaalf jaar later op terugkomt, weet hij dat heel goed, dat dit boek zijn denken voorgoed heeft bepaald, ook al heeft hij zijn levenswijze nog altijd niet veranderd. *De kostbare parel had ik gevonden. Nu kwam het er op aan alles wat ik had te verkopen om hem te kopen, maar dat besluit kon ik nog niet nemen.*(8,2) Dat is één kant van zijn ervaring. Van een andere kant daarvan zien we in aan het einde van hetzelfde hoofdstuk waar hij vertelt van de tuin in Milaan waar hij ten einde raad is, en dan opeens een stem hoort: *Neem en lees!* Hij pakt de bijbel en leest de passage waar zijn oog op valt, en die woorden laten geen spoor van twijfel achter: zijn hart baadt in het volle licht. En Augustinus wist dat zijn leven van hieruit volledig opnieuw kon beginnen.

Wanneer wij de schat vinden of de kostbare parel ontdekken, is dat een gebeuren dat groter is dan wijzelf zijn. Wij kunnen er zelf niet voor zorgen. Het overkomt ons als het ware, het is een zuivere gave van God aan ons, of van zijn Geest.

De vreugde waarmee de ploeger of de vinder uit de twee parabels van vandaag op hun vondst reageren is het enige juiste antwoord van dankbaarheid. En deze vreugde betekent ook dat de vinder zijn leven opnieuw ordent, vanuit de schat die hij gevonden heeft. Wat hij doet met de gevonden schat, en wat die schat met hem doet.